

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó :
TÖRÖK BALINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére :
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Körlevél valamennyi községi Gazdakörhöz.

Tekintetes Elnökség!

Felhívjuk a Tekintetes Elnökség figyelmét arra, hogy e hó 28.-ig minden gazdának kötelessége a választói jegyzékbe való felvételét kérni. Azok, akik ezt elmulasztották, 15 napon belül felelősséget vállalhatnak a járásbíróshoz.

Általános tájékoztatásul közöljük, hogy az új mezőgazdasági törvény, amely július 1.-én lépett életbe, kimondja, hogy választók mindazon román állampolgárok, akik 21. életévüket betöltötték, földadót fizetnek, vagy gazdasági vonatkozású főiskolát végeztek.

A választói jegyzéket a falvakban a jegyzőből, bíróból és az adótárnokból alakult bizottság állítja össze szeptember 28.-ig, míg városokban a kerületi kapitányság. Minden választójogosult köteles szeptember 28-ig a választói jegyzékbe való felvételre jelentkezni. Az elkészült listákból egyet a községi előljárósnál, egyet pedig a járásbírósnál, egy hónappal a választások előtt ki kell függeszteni. Aki a jegyzékből kimaradt, annak joga van felvételét kérni, s ha ezt metagadják, úgy 15 napon belül a járásbíróshoz fellebezi.

Mezőgazdasági bizottsági tagoknak megválaszthatók mindazok, akik 30 életévüket betöltötték, a választói jegyzékbe fel vannak véve, akik főiskolát végeztek és 25. életévüket betöltötték. A bizottsági tagok jelölését a választások előtt legalább 10 munkanappal, 10 választó jelölésével ellátott írásban, az illetékes előljáróshoz kell beadni.

A választók választanak mezőgazdasági bizottságokat, amely bizottságok választják azután a mezőgazdasági kamarai tagokat. A bizottság tagjait a választók számának arányában választják meg és pedig 600 választóig 2 bizottsági tagot, 600—3000 választóig 3 bizottsági tagot, 3000-tól feljebb pedig 4 bizottsági tagot.

A törvény kimondja továbbá, hogy a választások csak akkor érvényesek, ha a választói jegyzékben feltüntetett választók felénél legalább eggyel több választó van jelen, ellenkező esetben a választást 8 nap múlva újból megismétlik. Azokat a választókat, akik minden elfogadható indok nélkül a választásokon nem vettek részt, a bizottsági tagok választása esetén 100, a kamarai tagok esetén pedig 500 lej pénzbírsággal sújtja a törvény.

Alább közöljük a járásbíróshoz keadandó felelősség mintát, melynek magyar szövege a következő:

Tekintetes Járásbírósg!

Alólfrott. . . . . községi lakos kérem a T. Járásbírósgot, hogy a mezőgazdasági bizottság választói névjegyzékébe való felvételét elrendelni sziveskedjék. Eziránti kérésemet a . . . . . i mezőgazdasági bizottság azzal az indoklással utasította el, hogy . . . . . (ide irandó, hogy mi volt az elutasítás oka).

A névjegyzékbe való felvételemet a törvény azon intézkedése alapján kérem, hogy mint román állampolgár 21. életévemet betöltöttem, földadót fizetek, gazdasági akadémiát, kertészeti, állatorvosi főiskolát, tanintézetet végeztem.

Kelt . . . . .

Tisztelettel:
alírá.

Ennek román nyelvű szövege a következő:

Onor. Judecătoria de Ocol,
Subsemnatul . . . . locuitor în comuna . . .
cu onoare Vă rog să binevoiți a dispune să fiu înscris pe listele de alegători. Comitetul agricol mi a refuzat înscrierea cu motivul . . . (beírandó az elutasítás indoklása).

Inscrierea mea pe listele de alegători o cer în baza legii aceea, care spune că cei cari au implinit 21 ani, sunt cetățeni români și plătesc impozitul agricol, absolvenții școalelor de agricultură, de medicină veterinară, de horticultură.

Data . . . . .

Cu stimă:
alírá.

Kérve a fentiek tudomásul vételét és a szükséges intézkedések megtételét vagyunk, Kolozsvár, 1930. szeptember hó 25.

kiváló tisztelettel:

Az E. G. E. titkári hivatala.

A vetőmag csiraképességének megállapításáról.

Az elvetendő mag mennyiségének a területegységre vonatkoztatott megállapításánál mindig tekintettel kell lennünk a magvak ezerszemsúlyán kívül, azoknak csiraképességére is.

Ha 100 szem magot szobahőmérséklet mellett mérsékelt nedves, tiszta itatóspapiros közt tartunk, 5—6 nap alatt azoknak legnagyobb része ki fog csirázni. De egyes szemek csak sokkal később, 10—14 nap múlva kezdenek csirázni. A csirázó szemek között vannak olyanok, amelyek jöllehet fejlődésnek indulnak, mégsem életképesek s néhány nap múlva elhalnak. Egyik-másik szem, különösen, ha a gabonát a keresztekben vagy asztagokban eső érte, penésszel van fertőzve és ezért nem tud kicsirázni, vagy egészséges fejlődésnek indulni.

A vetőmagmennyiség meghatározásakor lehetőleg ezekre a csiraképes, de mégsem életképes szemekre is tekintettel kell lennünk. S ezért az a legjobb csiraképesség-megállapítási mód, amely a legmegbízhatóbban mondja meg nekünk, hogy a szántóföldön elvetett 100 szem magból hányból lesz életképes növény?

A magkereskedelemben a csiraképességet szokták a használati érték kiszámításakor alapul venni, értvén alatta azoknak a magoknak százalékát, amelyek a további

életképességre és a csirázási időre való tekintet nélkül, kicsiráznak. Ez a százalék a legtöbb esetben jóval több, mint ahány százalék valóban életképes növény a magokból kifejlődik. A mi célunkra tehát ez a megállapítási módszer nem lesz megfelelő.

Csirázási energiának egy meghatározott rövidebb idő alatt (rendszerint 5 napot vesznek alapul) szobahőmérséklet mellett kicsirázó szemek százalékát nevezzük. Ez az adat már sokkal többet mond a magvak életképességéről. De mégsem teljesen megbízható, mert pl. a buzafajták között vannak olyanok, amelyek később kezdenek csirázni, mint a többiek és mégis kifogástalan, erőteljes növények lesznek belőlük.

A vetőmagmennyiség meghatározására legalkalmasabb a kikelési erő (németül: Triebkraft) százalékát alapul venni. Ezt úgy kapjuk meg, ha 100 szem vetőmagot homokra vetve, azt 3 cm. egyenes vastagságú homok-, téglatörmelék vagy földréteggel takarjuk be, a szobahőmérséklet mellett nedvesen tartjuk és 14 nap múlva meghatározzuk a kikelt növények számát.

A fedőanyagok közül a föld látszik legtermészetesebbnek, mert hiszen a szántóföld anyagával azonos. Csak az a hátránya, hogy nem elég egyenes anyag és ennek a révén hibák kerülhetnek a számításba. A homok egyenes (különösen, ha a lisztfinomságú port kiszitáljuk belőle), de viszont kedvezőbb eredményeket ad, mint a föld s ezért nem egészen megbízható. A 2 és 3 milliméter közötti szemcséjű téglatörmelék, bár a földnél még mindig magasabb kikelési erő-százalékot mutat, egyenletessége miatt legalkalmasabb.

Becker-Dillingen ezen vizsgálati módszereket összehasonlítva, a következő adatokat közli „Handbuch des Getreidebaues” című könyvében:

	a kísérletnek alávetett buzatáblák:		
	Rimpaus Schl.	Friedrichsw begannt	Raeckes Bord
Csiraképesség — —	96'— 0/0	99.25 0/0	76'— 0/0
Csirázási energia — —	50'—	68.—	28.25
Kikelési erő:			
a) homokban — — —	90'5	96.—	67'5
b) téglatörmelékben — —	86.—	90.5	67.—
c) földben — — —	?	90.5	60.5

Az Erdélyi Gazda 18. számában közölt vetőmagmennyiség-meghatározó tábellák használata esetén legcélszerűbb lesz a kikelési energiának a fenti módon, lehetőleg téglatörmelék, vagy esetleg homok fedőréteg használata mellett nyert százalékos értéket alapul venni.

Dr. Konopi Kálmán.

Aki a Minerva Biztosító R. T.-nál biztosít, az közvetve az egyesületet is támogatja és így érdekeinek hathatósabb védelmét mozdítja elő.

A méh és növényvilág, egymásközötti viszonyáról.

Irta: Biró Pál gazd. ispán.

Amidőn a nagy természet oly szépen végezte feladatát, a növény- és állatvilág megalkotásában, gondoskodott arról is, hogy azoknak a létkérdése szorosban egymásba kapcsolódjon. Az így egymást támogató, kiegyensúlyozott folyamattal tudta nagyon sok növény- és állatfaj létét a mai korig is fentartani.

A méhek élete ebben a szép berendezkedésben egy igen fontos szerepet tölt be, mert a nagytömegű családi életük és határtalan szorgalmuk mellett nemcsak a növények megtermékenyítésénél végeznek óriási feladatot, hanem a fajuk fentartásáért folyó nagy munkájukkal olyan élelmiszerükül szolgáló nagymennyiségű anyag begyűjtésére is képesek, hogy abból más élőlények is már az ősidők óta egy igen fontos élelmiszert nyújthatnak.

A mindenből hasznot akaró ember figyelmét már az ősidőkben magukra terelték és így lassú folyamattal, a mostani több házi állattal egyetemben, a méh is az ember szolgálatába állott.

A mezőgazdálkodásnak egy igen fontos ága lett a méhészet, amit, sajnos, még korunkban is sok gazda és méhészt figyelmen kívül hagy. Nagyobb részben a méheknek köszönheti a gazda, ha a gyümölcsfái termést hoznak, ugyancsak a méheké az érdem, ha a gazda repcéje, mustárja, napraforgója, hereféléje stb. jól sikerültek. A növényzet megtermékenyítési munkáinak 50—60%-át a rovarvilág van hivatva végezni, utána jön a szél szerepe. Az önnönmagukat termékenyítő növényzetek százaléka elenyészően kicsi.

Tegyünk egy próbát akár a keresztes virágok közül, akár a pillangós virágok közül egy-egy fajjal oly módon, hogy szélvédett területen egy ölet kora tavasszal jól szigeteljünk el sűrű tüllel, ugyanolyan területet hagyjunk szabadon, már jóval a magbeérés előtt látni fogjuk a különbséget. Ugyanarra a tapasztalatra jövünk, ha valamelyik gyümölcsnemnél megkísérüljük ezt.

A növényzetek nem hiúságból hozzák rikkító szinompájú virágtakaróikat. Hanem azért, hogy a feljük röppenő méhek és rovarok figyelmét jobban magukra tereljék. Egyik faj növény édességgel, a másik faj növény virápporral kedveskedik kis udvarlónak, csak hogy minél előbb magához csalogassa lovagjait, hogy a természet e gyönyörű törvényén, a megtermékenyülésen minél előbb keresztül eshessen.

Vannak növények, amelyeknél a megtermékenyülés nehezebben áll elő, ezeknek a virágai több nektár termelésre van berendezve, továbbra is táplálékot nyújt az őt látogató rovarnak.

Van a növények világában igen sok olyan, melyek a nemző bibéjüket erősen elzárva, vagy mélyen őrzik. De a természet ezekhez sem maradt hűtlen, mert gondoskodott a számukra szükséges erősebb és hosszabb szívócsőrű vad méhfajokról.

Ugyancsak nem feledkezett meg azokról a növényekről sem, melyek éjjel nyitják virágaikat és a napfeljöttkor már be is zárulnak.

A mezőgazdasági kultúrával a természet tengelyét sok helyen kibillentettük helyéről, sok vadvirágos rétet, csapadékot hozó erdőséget eltüntettünk, mellyel elvontuk az emberiséget oly közelről érdeklő méhek asztaláról oly élelmiszert, aminek hiányát tévesen újabb és újabb kaptárfarmakkal próbáljuk pótolni.

Minden méhészt tartsa szent kötelességének a méhlegelő javítását, ne sajnáljon egy kis időt oly mézelést előmozdító növények magvainak begyűjtésére, kiszórogatására lakóhelye határain, melyekkel enyhítünk a természetet ejtett csorbákon.

IRODALMI SZEMLE

Mit olvassunk?

A mai nehéz gazdasági viszonyok mellett csak úgy tudunk eredményes munkát, nagyobb termést, több hasznot elérni, ha a modern mezőgazdasági tudománnyal lépést tartunk. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy ezen célt csak úgy fogjuk elérni, ha gazdasági szakkönyveket olvasunk, az azokból tanultakat a gyakorlati életben igyekszünk megvalósítani. Az Erdélyi Gazdasági Egylet, hogy ezen nemes cél elérésében a gazdáközönségnek segítségére legyen, gazdasági szakkönyveket adott ki igen kedvezményes áron. A könyvek beszerezhetők az E. G. E. titkári hivatalában Attila-utca 10. szám alatt. Raktáron vannak és kaphatók még az alábbi füzetek, amelyek beszerzését a gazdaköri könyvtárak részére különösen ajánlunk a 25%-os kedvezmény igénybevétele mellett.

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1. ár, ha a füzetet személyesen veszi meg;
2. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi és egyszerű postal küldés mellett, a füzet megérkezésétől felelősséget nem vállalunk.
3. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi ajánlott és feléls postal küldéssel.
4. ár, ha a füzetet utánvétellel küldjük meg.

Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala (Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Muresan 10.) címére küldendők. Öt példányon felüli füzetmegrendelés esetén 25 százalék engedmény.

	Lel
2. Gáspár J.: A kaszálók és legelők ápolása	40 43 53 61
3. Virág Elek: Sertésenyésztés és hizlalása	40 43 53 61
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	15 18 28 36
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	15 18 28 36
12. Ritter G. A házikert	40 43 53 61
20. K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről	15 18 28 36
21. Marx Ferenc. A kosárfűz termelése	15 18 28 36
22. Kovácsy B. Házi állattalnak takarmányozása	15 18 28 36
36. Jakab L. Állattalnak egészségének gondozása	25 28 38 46
43. Ikatalvi. Szőlőművelésről	15 18 28 36
46. L'Hullier I. A káposzta-félék természetése	15 18 28 36
47. Dr. Balintner F. A mezőgazd. szeszgyárak	15 18 28 36
48. Dr. Nagy E. A cukorrépa termelése	50 53 63 71
56. Dr. Cséser Lajos: Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban	25 28 38 46
59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása	15 18 28 36
60. Dr. Szentkirályi Á. Erdély juhál és juh-tenyésztése	50 53 63 71
61. Dr. Péter B. A gyógynövénytermesztés	25 28 38 46
62. Dr. Péter Béla. A gyümölcsfák betegségei és ellenségei, valamint a gyümölcsfák terméketlenségének okai	40 43 53 61
63. Dr. Nagy E. A gazdakörök szervezéséről	40 43 53 61
Gazdaköri alapszabályminta drbja	5 8 18 26
Hágtatási jegyzék darabja	5 8 18 26
Hágtatási és borjazási jegyzék darabja	5 8 18 26
Törzskönyvelési lap tehének és bikák részére	5 8 18 26
Próbafeljési napló darabja	5 8 18 26
Napszámjegyzék 100 oldalas	30 33 43 51
Napszámjegyzék 50 oldalas	25 28 38 46
Napszámjegyzék 16 oldalas	10 13 23 31
Szegődménylevelé darabja	4 7 17 25
Az állattenyésztésről szóló törvény	10 13 23 31
Dr. Szentkirályi Akos „Erdély szarvasmarha-tenyésztésének dolga”	15 18 28 36
Utastítás a köznevelő legelők kezelésére és kihasználására nézve	10 13 23 31

Gazdasági levél.

Naponta kétségbejöttőbb leveleket kapunk tagtársainktól, valamint az állás nélküli gazdasítzektól, ispánoktól stb. Alább közlünk egy részletet egyik igen értékes és buzgó tagtársunk soraiból, aki amellet, hogy városi házát is áruba bocsájtani volt kénytelen, a következőket írja:

„Engem is mind jobban és jobban szorongat a magyar gazdasors. 1924 és 1925-ben termelt boraimat még mindig nem tudtam eladni. Májusig még csak ment valahogyan, havonként eltudtam adni nagy fáradsággal és utánjárással néhány hektolitert, azóta azonban megszűnt minden lehetőség.

Hogy $\frac{1}{2}$ vagon krumplimat ne kelljen kidobnom vettem 15 süldő-malacot még februárban. Persze megették a krumplit meg a répát, tengerit, árpát és minden megehető, mostan nem tudom azért a pénzért sem eladni amennyiért vettem. Hét hónapi tartás, cselédbér és egyebek elvesztek.

Évek óta árulgam tagocskámat, hogy önhibámon kívül fentemlített boraim el nem adhatása miatt keletkezett s azóta a horribilis kamatokkal alaposan felszaporodott adósságaimtól menekülhessek, de nem sikerült. Mostan már oda jutottam, hogy tüzön vizen el kell adnom, különben anyagilag teljesen összeroppanok.”

Ez a levél nem kivétel, csak egy a sok panaszos közül. Hogy hova fog fejlődni ez a mostani helyzet ha be áll a tél, előre megjósolni nem lehet.

Törvények, rendeletek.

Bejelentendő a szőlőtőkék száma.

A kormány rendeletet adott ki, mely szerint a jövőben nem szabad direkttermő szőlőtökéket ültetni, mert ezek a szőlőfajok gyenge minőségű bort adnak. Minden szőlőtulajdonos köteles bejelenteni, hogy hány direkttermő szőlőtökéje van. — Aki ezt elmulasztja vagy az igazságnak nem megfelelő adatokat ad be, azt megbüntetik. A bejelentési kötelezettség szeptember hó 28-án jár le. Értesüléseink szerint a mezőgazdasági kamara a bejelentési határidő lejártá után bizottságokat fog kiküldeni a bejelentések felülvizsgálására. Aki elmulasztotta a bejelentést a községi elöljáróságnál megtenni, igyekezzen azt mielőbb pótolni.

A cséplők és traktorok részére engedélyezett kedvezményesárú petroleum. A kormány a gazdák részére csépléshez és az őszi traktorszántáshoz igényelt petroleumot kg-ként 1.50 L.-vel alacsonyabb áron engedélyezte kiszolgáltatni. A rendeletet most adta ki a kormány, amikor a cséplés a befejezéshez közeledik. Itt volnának az őszi szántások és a traktor-tulajdonosok megint elővonnék a gépszínből a magas üzemi költségek miatt leállított traktorokat, de a kedvezményes árú petroleum csak zöldre festett állapotban szolgáltatható ki, a festéket Németországból rendelték meg és az még nem érkezett meg Romániába. Amíg a festék megjön, azt elvámolják, a petroleumot megfestik és a vidéki lerakatokon keresztül a gazdákhöz kerül félős, hogy ekkorra már a tavaszi vetések is zöldelni fognak. Az olesó zöld petroleumra így kevés kilátása van a gazdáknak.

A Ceresan-t

házasosnak ismertek el
a három legfontosabb gabonabetegség
ellen buza-kószög,
rózs-hópenész,
arpalevelcsikoltság

Főképviselet Románia részére: „P H A R M A” Studerus & Co. Bucuressti II. Str. Spiru-Haret No. 5.

A Pekk D-vitamin takarmány kiegészítő.

A D-vitamin az állatok takarmányában nélkülözhetetlen anyag. — Belőle igen kis mennyiség szükséges, nélküle azonban állati élet nem lehetséges. Pontos vizsgálatok kimutatták, hogy csak a lucerna, lóhere tartalmaznak belőle elegendő mennyiséget, míg a szemes takarmányok, korpá, takarmányliszt, kukuricaszár, a gyengébb fűfélék és szénák csak kevés mennyiségben vagy egyáltalában nem tartalmaznak D-vitamint.

A D-vitaminhiány a takarmányban az állatnak súlyos leromlását fokozza. Csontbajok (angolkór), csontlágylás, legyengülés, csököttség, bőrbajok (koszosság), étvágytalanság, nyalakodás, gyapjúrágás stb. lépnek fel.

Ki kell tehát egészíteni az állatok takarmányát D-vitaminnal. A D-vitamintartalmu Pekk-vel kiegészített takarmány teljes értékű és megakadályozza a fenti bajok fellépését s amennyiben azok már felléptek, úgy azokat rövidesen megszünteti.

Használata: Anyaállatoknál a vemhesség és szoptatás ideje alatt adagolva azok csontlágylását megakadályozza és ha megbetegedtek, a bajt szünteti. Erőteljes, a betegségekkel szemben ellenálló újszülött fejlődését teszi lehetővé.

Tejelő teheneknél megszünteti a bő tejelés következtében fellépő terméketlenséget és fokozza a tej vitamintartalmát.

Fiatallatok fejlődését elősegíti, az angolkór, bőrgyulladás, nyalakodás, gyapjúrágás, tollrágás kifejlődését megakadályozza, ha pedig ezek már kifejlődtek, úgy 3-4 hét alatt megszünteti, s a csökkent állatokat erőteljes fejlődésnek indítja. Malacok felfalását, kimarását, fark és fülrágást, a vályuk és jászlak rágását elhárítja. Fertőző betegségek ellen az állatok ellenállóképességét fokozza.

Sertéspestis elleni szimultánoltás veszteségeit csökkenti, ha az ojtás előtt 3 héttel és utána 3 hélig etetjük. **Hizlalásra beállított sertések** lesántulását (lezsugorodását) megakadályozza, illetve megszünteti. E hatása felhasználható mangalicatulóknek fiatalabb korban és kisebb súlyban (páronként 70-80 kgr.) lesántulás veszélye nélkül való eredményes hizlalására.

Takarmány kedvezőbb kihasználását biztosítja s a silány takarmány etetése után sem lépnek fel csontbántalmak és súlyban visszaesés.

Baromfiaknál elősegíti a tojáshéj képződését, megakadályozza a tojás lágy eltojását.

A Pekk igen olcsó, mert 1 kg Pekk elegendő

- 1 felnőtt sertés 200 napi adagjára,
- 1 malac 400-600 napig terjedő adagjára,
- 100 tojós baromfi 3 hónapi adagjára,
- 1 vemhes tehén v. kanca 2 hónapi adagjára,
- 1 vemhes koca 3 hónapi adagjára,
- 1 borju vagy csikó 3 hónapi adagjára.

Adagolása fejenként és naponként:

Tehénnek a vemhesség, szoptatás és tejelés alatt 20 gr vagyis 2 csapott evőkanál. Kancának a vemhesség, szoptatás és tejelés alatt 20 gr vagyis 2 csapott evőkanál. Kocának a vemhesség, szoptatás és tejelés alatt 10 gr vagyis 1 csapott evőkanál. Juh, kecskének a vemhesség, szoptatás és tejelés alatt 5 gr vagyis 1 csapott kávéskanál.

Borjunak és csikónak 10 gr vagyis 1 csapott evőkanál.

Báránynak, gidának 2 1/2 gr vagyis 1/2 csapott kávéskanál.

Malacnak 1 kg abrakhoz számítva 5 gramm vagyis 1 csapott kávéskanál.

Baromfi- és prémállatoknak 1 kg abrakhoz számítva 5 gr vagyis 1 csapott kávéskanál.

A Pekk adagolása mellett gondoskodjunk az állati szervezett mérszócselekedéséről is.

Használata: Pekk napi adagját az egy napra előirt abrakkal alaposan összekeverjük és vagy egyszerre, vagy több részletben meg-eletetjük az állatokkal.

Forgalomban: 1/4 kg 44 L, 1 kg 165 L, 5 és 10 kg-os csomagokban 145 L.

Pekk száraz helyen hosszú ideig eltartható!

Erdélyben megrendelhető az alábbi címeken: Frederic Spodheim & Co., Bukarest, Bdul. Elisabeta 55. Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. Arad, Str. M. Stănescu 2. Szatmármegyei Gazdák Szövetkeze Satu-Mare, Str. General Olteanu 8. (Papnevelde-u.) I. Faicivici, Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 8. (Lloydzeile.)

EGYLETI ÉLET

A Háromszékmegyei Gazdakör, mint az Erdélyi Gazdasági Egylet fiókja felhívta a háromszékmegyei gazdákat, hogy jelentsék be őszi buzavetőmag, gyümölcsfacsemete, mütrágya szükségletüket, mivel a vármegyei gazdakör a községi gazdaköri tagok részére nagyobb mennyiségben kedvezményes áron óhajtja a szükségletet beszerezni, esetleg a mezőgazdasági kamara támogatásának igénybevételeivel. Felhívta a Vármegyei Gazdakör a községi gazdakörök útján a kisgazdák figyelmét arra, hogy minden 21. életévét betöltött gazda jelentkezzen a községi előjárásnál szept. 28-ig abból a célból, hogy a mezőgazdasági kamarai választók névjegyzékébe felvétessék. Ha valaki nem vétetett volna fel, 28-a után kérheti a felvételét a mezőgazdasági bizottságnál, onnan pedig a járáshírosághoz felbízhat. A vármegyei gazdakör megbizottja, Hazay Andor gabonakereskedő, a következő községekben: Apáca, Földvár, Uzon, Szentgyörgy, Bodok, Éresztevény, Nagyborosnyó, Kovászna, Imcecsfalva, Kézdivásárhely megbizottakat alkalmazott, akik a gazdáknak segítségére vannak a termé-

nyek értékesítésénél. Az egerek nagymérvű elszaporodására való tekintettel a vármegyei gazdakör felhívja tagjait, hogy jelentsék be egérméreg szükségletüket a *papolti hitelszövetkezet gazdasági szakosztályánál*, ahol kg.-ként 40-50 Leies áron szerzethetik be szükségletüket. A méregből kat. holdanként körülbelül 1/2-1 kg. szükséges. A mezőgazdasági kamarától egy „Selector” rosta gépet kölcsönzött a gazdakör, mely a gazdák rendelkezésére áll vetőmagvaik kitakarítása céljából.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1929. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Finta M. A. Torda, Hitelszövetkezet Margitta (200).

1930. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Hann F. Kolozsvár, Máriaffi L. Msztygyörgy, Bácsi D. Sasut (200 L.) Léway S. Faget (100 L.), Szász I. Kolozsvár (150 L.), Gazdakör Kisiratos, László Gy. Nagyiklód, Hitelszövetkezet Zsobok, Cs. Lázár L. Marosillye, Finta M. A. Torda, Wilde K. Borbátviz (300.-) dr. V. Szabó L. Szilágysomlyó, Gazdakör Mköbölkut, öz. br. Nopcsa E-né Ujarad, Gazdakör Ip. P. Nagy S. Rettég (300.-), Szikszay D. Algyógy (500.-), Toók F. Szentgyörgy (150.-), Gyergyóvidéki Gazd. Ergy. Gysztniklós (150.-), Hitelszövetkezet Margitta (200.-), Fogy. és Ert. Szöv. Mvista, Schiller M. Dés.

1929. évre 100 L. tagdíjat fizetett: Paul I. Kolozsvár, Kelemen J. Sincal.

Vegyes közlemények

Hogyan adhatja el és veheti meg a gazda a nemesített vetőmagot? A földművelésügyi minisztérium az idén is előmozdítani óhajtja a nemesített gabonavetőmagvak vetését és e célból kamatmentes kölcsönt nyújtott a kamarák rendelkezésére. A kolozsvári Mezőgazdasági Kamara a nemesített vetőmagot eladó és vevő gazdákat a következő kedvezményekben részesíti. Az eladó köteles a vetőmagot triörözni és Porzollal csávázni. Ezért — függetlenül az eladási ártól — a brailai tőzsdei árak 10%-át fizeti praemium gyanánt az eladónak. A vevők a megvásárolt nemesített vetőmagra 100 L. előleget kapnak 100 kg.-ként. A fennmaradó összeget a kamara kamatmentes kölcsön gyanánt adja a vevőnek, aki ezzel kifizeti az eladót. A vevő váltót ad az összegről és a vevőért az eladó szavatol a Kamarával szemben. A vevő a községi biróval és jegyzővel tartozik igazoltatni, hogy a megvásárolt vetőmagot triöröztetett és Porzollal csávázott állapotban vásárolta. Mindez rendén is volna, csak az a szokatlan és újszerű a kedvezményekben, hogy az eladó jótáll a vevőért, aki kölcsönt vett fel azért, hogy őt kifizethesse! A kamara hat. holdanként 100 L. praemiumot ad annak a gazdáknak, akik triöröztött, Porzollal pácolt búzát vetnek vetőgéppel és szuperfoszfát mütrágyával. Ilyen ígéretet tett a kormány is a korábbi években a gazdáknak kevesebb kikötéssel, de az ígéretét sohasem váltotta be. Reméljük, hogy a Kamara be fogja váltani azt.

25—30 lei előleg a lóhere és lucerna vetőmagra. A kolozsvári mezőgazdasági kamara miként a tavaly, az idén is előleget nyújt a heremagtermelőknek a termésük értékesítéséig. Az előlegre igényt tartó gazdák mintázott ajánlatot tartoznak beküldeni. — Minőség szerint a lóherére 25, a lucernára 35 lei előleget ad a kamara és jobb áron való értékesítés esetén az eladásból származó ártöbbletet a magot beküldő gazdák között aránylagosan elosztja. A magmintáknak a kamarához való közvelítését az egyesület által végzi tagjai és a gazdakörök tagjai számára.

Székely gazda gondok. Az Udvarhely-megyei és Csíkmegye Gyergyóvidékének Gazdasági Egyesülete Székelyudvarhelyen értekezletet tartott. Az értekezlet a mai nehéz gazdasági viszonyokkal foglalkozott. Megállapította az értekezlet, hogy a székelység az évtizedes hibás kormányzati rendszerek következtében már kezdettől fogva nélkülözi az államhatalom megfelelő támogatását. — Eppen a székelyföldi gazdatársadalom szenvedő azokat a helytelen intézkedéseket, melyek a fülzött ádapolitikák a székelységnek a közterhekkel aránytalanul való megróvása révén a gazdasági leromlás kiinduló okának tekinthető. Ezen intézkedések között nem kis része van például a háziipar megadóztatásának, a gazda által végzett fuvarozás s általában a gazdaság körében tartózkodásoknak (juh tartás, legeltetés) külön megadóztatása. A magas kamatu kölcsönök csak elősegítik a székely gazdák végromlását. Az értekezlet elhatározta, hogy a többi székely vármegyék bevonásával újabb folytatolagos értekezletet fognak tartani, hogy a válság megoldása tekintetében a kormány, vagy a parlament részéről történő kezdeményezések és elhatározások figyelmével a létkérdés által indokolt bírálat és irányító befolyást gyakorolhasson, maga a legégetőbb érdekelte gazdatársadalom is.

Az Érmihályfalvi Gazdakör mint az Erdélyi Gazdasági Egyesület fiókja október 11-én a gazdakör javára táncmulatságot rendez. — Ezt megelőzőleg csöszlányoknak és legényeknek felöltözött zenés felvonulás lesz. A rendezőség mindent elkövet a siker érdekében és az érdeklődőket ezuton is meghívja.

Gazdaküldöttségek a pénzügyminiszter előtt. Popovici pénzügyminiszter vasárnap Szatmáron volt. A szatmármegyei gazdák felhasználták ezt az alkalmat, hogy sérelmeiket küldöttségileg fejezzék ki a pénzügyminiszter előtt. A küldöttség vezetője Dr. Barbul Illés Károly beszédében a gazdák súlyos helyzetét tárta fel a miniszter előtt, egyben a dohánytermelők nevében kérte a minisztert, hogy Stanescu dohánybevalló főnököt helyezze el Szatmárról, mert a dohány beváltásánál teljesen önkényesen jár el, a termelők ezért óriási károkat szenvednek. Abban az esetben, ha ezt a miniszter nem tenné meg, úgy megtörténhetik az, hogy a termelők többet nem fognak dohányt termelni. A miniszter azt mondta, hogy „a dohánytermelés nem függ a főnöktől.” Beszéde további folyamán a küldöttség nevében Dr. Barbu Illés Károly kérte a minisztert, hogy a petroleumot ezentúl a gazdák egyenesen a kormánytól szerezhessék be, nem pedig bereskedők útján. — A kisgazdák nevében Dr. Dobossy ismertette a lórekvirálások ügyét. Sérelmesnek találják a gazdák, hogy az őszi munkálatok idején a kormány a hadgyakorlatok részére lovakat rekviráltat, sőt mint azt Lőrinc Antal kisgazda megjegyezte, már október 1-én 300 drb lovat akarnak elvinni. A pénzügyminiszter megígérte, hogy a jövőben ezen is segíteni fog.

Csodaszámra hajtják az adóhátralék címén a gazdáknaál lefoglalt marhákat a vásárra. Tordai tudósítónk jelenti, hogy Várfalva, Sinfalva és Szentmihályfalva községekből csodaszámra hajtották a szombatnapi heti vásárra a marhákat. — A gazdák képtelenek értékesíteni termésüket, állataikat, ha eladnak valamit, jóval értéken alól kénytelenek adni és mégsem tudják legelemibb szükségletüket fedezni. A gazda már a vagyonát éli fel, nem a jövedelmét költi, mégis csodaszámra veszik el adótartozás címén igás állataikat most az őszi szántások idején. A kormány megbünteti az adóhivatali közeget, ha nem jár el irgalom nélkül, de a pénzügyigazgatóságok nem fizetik a polgárok követeléseit. Az adóhátralék címén 15% kamatot vesz az állam, míg a nyugati államokban 5—6% amortizációs kölcsönöket kínálnak a bankok. Tudunk esetet, amikor a gazda 120 L-ért adta el a rozstól 100 kg.-ként, csak hogy adóját kifizethesse. Ez az állapot nem tarthat sokáig, mert így összeomlik az egész mezőgazdasági termés, mely rentabilitását már is egészen elveszítette.

Aldott állapotban lévő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kaphatók.

Sajtóhíab az Erdélyi Gazda 1930. évi 18. számában megjelent cikkemben:

A harmadik hasábnban (első oldal) a 33. sorban: 160 á × 5—510 helyett: helyesen 160 + 7 × 50 = 510
A második (88-ik) oldalon alulról a 17-ik sorban: „84,92%” helyett: 84, 92% használati érték mellett 87 kilót kell venni.

PIAC.

Ömlik az orosz buza. Az orosz kormány az utóbbi időben több száz hajó rakományt kitevő mennyiségű búzával árasztotta el Európát. Ennek következtében a buza árak ismét jelentékenyen csökkentek. — A közel jövőben 100 búzával megrakott hajót indít az orosz kormány a francia és angol kikötők felé. Az Európai és Amerikai tőzsdék kormányaiak útján kérnek védelmet az orosz buza ellen.

Temesvári tőzsdei árak: Idei 77 kg-os buza q 320 lei, 77—78 kg-os buza q 335 lei, 78—90 kg-os buza q 350—355 lei, tengeri q 210—215 lei, zab q 260—270 lei, burgonya q 170 lei. A bab kilója 9—10 lei, a lencse kilója 6 lei.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 le Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei

Ispáni vagy gazdatiszti állást keresek azonnali belépésre 18 évi gyakorlattal bíró egyén. Cim: Gyerkó Márton, Porcestii, pu. Alunis, jud. Mures. 283

46 éves, nős vagyok, 3 éves vincellér iskolai végzettségem és nagy gazdasági gyakorlatom van. — Ispáni vagy szőlőkezelői állást keresek. Sebessy Gyula Aiud. Str. Jazului 34.

Bérbeadó 126 holdas birtok előnyös feltételekkel. Cim a kiadóba. 338

Szőlőmunkásokat keresek a Bánátba. Közlebbi felvilágosítást ad: dr. Weissmandl, Tomnatic, Județul Timis-Torontál. 339

Őszi ültetésre ajánlok verőfényes kötött talajon nevelt alma és körte oltványokat Kolozsvárra szállítva darabonként 40 lei. A megrendelést főlveszi az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkári hivatala, hol a fajták megteudhatók, s hol a rendeléskor a vételár fele lefizetendő. Mádly András. 342

Több évre olcsón bérbeadó 200 holdas tagosított birtok. Cim a kiadóban.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül tizedet vissza. Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Dicsőánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Iulia-Gyulafehérvár, Târgu-Mures-Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timișoara-Temesvár.

SAJÁT TÖKÉI: 143 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-Aranyos-vármegyei Takarékpénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Odorheiu-Szekelyudvarhely és Cristur-Szekelykeresztúr, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-Bánffyújvárad, Szamosújvári Hitelbank részvénytárs. Gherla-Szamosújvár.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez
Áruraktárai a vasut mellett 3804

Eredeti nemesített őszi
buzavetőmagvainkat
ezidén is az állami vetőmagakció
kedvezményes árai mellett
hozzuk forgalomba. — A fajták ismertetését kívánatra mindenkinek megküldjük.

✻

Dr. KONOPI KÁLMÁN
buzanemesítő gazdasága Odvos,
u. p. Conop, Arad megye.

330

SULFAROL
KOLLOID KÉN

BIZTOS HATÁSÚ PERMETÉZŐ SZER, AMI A BORDÓI LEHETSÉGES HARMAT ÉS GYÜMÖLCIPENÉSZ ELLEN FOKOZZA A BORDÓI LEHETSÉGES HATÁST. MINDEN 100 LITER BORDÓI LEHETSÉGES FELKILÓGR. SULFAROL.

CHINOIN

Kérjen ismertetőt a lerakatoktól:

Schieb és Társa Cluj-Kolozsvár, Piața M. Viteazul 40. Hangya Központ és Fiókjai. — Mezőgazdák Kereskedelmi R-T. Arad. — Verkaufschalle Bistrița-Beszterce. — Spitz Mór Carei-Mare-Nagykaroly. — Gazdasági Egyesület Dej-Dés. — Gazdák Szövetkezete Satu-Mare-Szatmár, Gen. Olteanu 8. — Carl F. Jickeli Sibiu-Nagyszében. — Dávid János győgytár Tg. Mures-Marosvásárhely. — Faicievici I. Timișoara-Temesvár. I. Reg. Ferdinand 8.

Főlerakat:

Frederic Spodheim & Co. București,
Bd. Elisabeta 55. sz.